

Internkontrollplan 2025

Överförmyndarnämnden

Innehåll

1	Inledning	3
2	Nämndens delaktighet	3
3	Internkontrollplan	3

1 Inledning

Enligt kommunallagen, KL 6 kap. 6 § ska nämnden se till att verksamheten bedrivs inom nämndens ekonomiska ram och i enlighet med de riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt tillämpliga lagar, förordningar och regler.

Nämnden har därigenom det yttersta ansvaret för att utforma en god internkontroll inom sina verksamheter, det vill säga de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information och rapportering om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Varje nämnd antar varje år en särskild plan för riktad uppföljning av den interna kontrollen.

Begreppet internkontrollplan kan leda tankarna fel så att man får uppfattningen att planen "är" den samlade interna kontrollen. Den samlade interna kontrollen består av mycket mer – den robusta organisationen, ordning och reda, riskanalyser, inbyggda och etablerade kontroller. En internkontrollplan är snarare ett instrument för riktning, tillsyn eller uppföljning av att det finns en god internkontroll. Ett instrument för "koll på kollen".

2 Nämndens delaktighet

Med anledning av att hela nämnden har ansvar för den interna kontrollen ska alla nämndledamöter ha kunskap om och löpande under året följa verksamhetens internkontrollarbete. En särskild uppföljning av internkontrollplanen redovisas i delårsrapporten för augusti och i vid årets slut redovisas internkontrollarbetet och planen i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Redovisning av internkontrollarbetet i nämnd 2025

Tidpunkt	Aktivitet
Februari	Föredragning av internkontrollrapporten i samband med redovisning av verksamhetsberättelsen.
April	Avstämning av internkontrollarbetet i samband med uppföljning av delårsrapport för januari – mars 2025
Juni	Nämnden beslutar om prioritering av kontrollmoment utifrån riskbruttolista och förslag på kontrollmoment till internkontrollplan 2025.
September	Avstämning av internkontrollarbetet i samband med uppföljning av delårsrapport för januari – augusti 2025
Oktober	Föredragning av internkontrollplan i samband med beslut om internbudget för 2026.

3 Internkontrollplan

Internkontrollplanen definierar vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp/kontrolleras och varför dessa har bedömts viktiga att följas upp.

Nämnden beslutar i internkontrollplanen vilka processer/rutiner/system som ska följas upp och har som utgångspunkt förvaltningens föreslagna internkontrollplan. Beslutad internkontrollplan läggs sedan som bilaga till nämndens internbudget. I planen framgår hur erfarenheter som görs genom internkontroll under året delges nämnden.

För stöd till förvaltningens genomförande av planerade kontrollmoment upprättas en förvaltningsintern förteckning med specificerade aktiviteter kopplad till nämndbeslutad internkontrollplan. I förteckningen framgår mer exakt hur och när kontrollmomenten ska genomföras samt utsedd kontrollansvarig.

Handläggning inom överförmyndarens verksamhetsområde kan sammanfattas i sex huvudsakliga processer som i sin tur innehåller delprocesser

- A. Ansökan / anmälan om behov av god man / förvaltare
- B. Rekrytering och lämplighetsbedömning av god man / förvaltare
- C. Tillsyn och utredning under pågående uppdrag
- D. Samtycke till rättshandling under pågående uppdrag
- E. Kontroll av redovisning
- F. Arvodering och fakturering

Vid riskanalys har följande delprocesser identifierats som särskilt kritiska:

- Fördröjningar under handlägningsprocessen innebär en risk att huvudmannens behov inte tillgodoses. (A)
- Om nya ställföreträdare upplever att de saknar information och/eller stöd finns risk för att de väljer att inte ta fler uppdrag. (B)
- Förekomst i register hos kronofogden, sociala myndigheter eller i belastningsregister under pågående uppdrag måste hanteras enhetligt och erforderligt, trots att hanteringen är fördelad på olika handläggare. (C, D)
- Handlägningsprocessen för hantering av inkomna synpunkter och klagomål (C)
- Granskningen av redovisningshandlingar riskerar att bli tidskrävande på grund av att kompletteringar behöver begäras in. (E)

Aktiviteter Internkontroll 2025

Nr	Process/rutin/system	Kontrollmoment	Risk och konsekvens	Bakgrund/motivering till riskvärdering
	Verksamhet och organisation			
	Risk för att nya ställföreträdare saknar information och/eller stöd och därför väljer att inte ta fler uppdrag.	Enkät till nya ställföreträdare. Sammanställning av inkomna svar.	Kännbar, mindre sannolik	En tjänst på enheten arbetar riktat mot rekrytering av nya ställföreträdare, vilket skapar en samlad kompetens och enhetlighet. Arbetsmaterial och riktlinjer har tagits fram i syfte att säkerställa att intervjuer genomförs likartat, och att informationen som lämnas är konsekvent. Vidare arbetar överförmyndarnämnden med mentorskap, genom vilket nya ställföreträdare ges kontaktuppgifter till utvalda erfarna ställföreträdare som finns tillgängliga för stöttning. Utöver dessa kontroller ämnar nämnden företa en djupare kontroll för att säkerställa att nya ställföreträdare upplever att de får erforderlig information och stöttning i samband med att de åtar sig ett uppdrag.
	Fördröjningar under handläggningsprocessen innebär en risk att huvudmannens behov inte tillgodoses.	Handläggningstiden följs upp och rapporteras till nämnd varje kvartal	Kännbar, möjlig	När behov av god man eller förvaltare uppmärksammas inleds en process genom ansökan till tingsrätt eller anmälan till överförmyndarnämnden. Risken, kopplad till huvudprocess A, "Ansökan/anmälan om behov av god man/förvaltare", är att utredningstiden blir lång och att den enskildes identifierade behov inte tillgodoses under denna tid. Befintliga rutiner gör gällande att ärenden som varit under uppbyggnad längre tid än 6 månader tas upp och presenteras för nämnden. Aktuellt kontrollmoment bedöms vara fullgott i syfte att identifiera långa ledtider och dess anledningar.
	Ekonomi			
	Risk för att granskning av redovisning blir tidskrävande på grund av att kompletteringar behöver begäras in.	Inhämtad data planeras att utvärderas och läggas till grund för eventuella förslag på åtgärder som på sikt skulle kunna minska risken för onödig tidsspillan. <i>Kontrollmomenten ingår även under Administration.</i>	Kännbar, sannolik	Den granskning av redovisningshandlingar som företas på enheten utgör en stor del av verksamheten, och tar stora resurser i anspråk. Granskningen är ett viktigt och väsentligt verktyg i den tillsyn överförmyndarnämnden enligt lag är skyldig att bedriva, och syftar till att tillförsäkra att de huvudmän som av någon anledning är i behov av hjälp från en ställföreträdare inte lider skada eller drabbas av rättsförluster. Mot bakgrund av hur pass stor tidsåtgång som granskningen tar i anspråk, önskar nämnden genom inhämtande av statistik från verksamhetssystemet närmare kontrollera i vilken omfattning redovisningshandlingarna behöver kompletteras.

Personal			
Risk att efterlevnad av den uppdaterade handläggningsprocessen för hantering av inkomna synpunkter och klagomål inte följs.	Riktlinje för hantering finns. Handläggningstiden följs upp och rapporteras till nämnd.	Kännbar, möjlig	Efterlevnad av uppsatt rutin gällande synpunkter och klagomål är viktigt att följa både ur ett individperspektiv men även för att tillförsäkra att det arbete som skett i verksamheten med framtagande av rutin mm implementeras och efterlevs i vardagen. Genom att ta om hand om huvudmännens och deras närståendes återkoppling i uppdragen kan brister och utvecklingsområden framkomma i verksamheten. Det är viktigt att berörda personer blir hörda och att frågetecken och eventuella missförstånd utreds och även skapa rutiner för att förebygga så att uppdragen kan genomföras med så god kvalitet som möjligt.
Administration			
Risk för att granskning av redovisning blir tidskrävande på grund av att kompletteringar behöver begäras in.	Inhämtad data planeras att utvärderas och läggs till grund för eventuella förslag på åtgärder som på sikt skulle kunna minska risken för onödig tidsspillan. <i>Kontrollmomentet ingår även under Ekonomi.</i>	Kännbar, sannolik	Den granskning av redovisningshandlingar som företas på enheten utgör en stor del av verksamheten, och tar stora resurser i anspråk. Granskningen är ett viktigt och väsentligt verktyg i den tillsyn överförmyndarnämnden enligt lag är skyldig att bedriva, och syftar till att tillförsäkra att de huvudmän som av någon anledning är i behov av hjälp från en ställföreträdare inte lider skada eller drabbas av rättsförluster. Mot bakgrund av hur pass stor tidsåtgång som granskningen tar i anspråk, önskar nämnden genom inhämtande av statistik från verksamhetssystemet närmare kontrollera i vilken omfattning redovisningshandlingarna behöver kompletteras.
Oegentligheter, mutor och jäv			
Risken för förekomster i register hos kronofogden, och/eller polisens belastningsregister under pågående uppdrag inte hanteras enhetligt och erforderligt.	Oegentligheter, mutor och jäv: Genomgång av riktlinjerna på enheten för att säkerställa kunskap om dessa samt efterlevnad. Årlig kontroll i pågående uppdrag.	Allvarlig, mindre sannolik	Registerkontroll görs årligen avseende samtliga ställföreträdare med pågående uppdrag, och hanteras därefter i enlighet med de riktlinjer som tidigare arbetats fram på enheten. Hanteringen företas av respektive handläggare, med stöd av enhetschef och specialister. I syfte att minimera riskerna i samband med detta kontrollmoment har en genomlysning av riktlinjerna skett för att säkerställa dess aktualitet, samt säkerställa att nödvändig kunskap om riktlinjerna och dess tillämpning återfinns i verksamheten. Fortsatt följa efterlevnad av den uppdaterade rutinen och riktlinjen.
Risk att huvudmännen (tredje man) drabbas av välfärdsbrott om hen inte är folkbokförd på rätt adress	Fokus på folkbokföring i den årliga granskningen. Stickprov på 5 ärenden per handläggare.	Allvarlig, mindre sannolik	Felaktigheter i folkbokföringen kan vara indikation på risk för välfärdsbrott och underlätta för felaktigheter i t ex i rätt till ersättning i välfärdssystemet. Viktigt att alla samhällsaktörer tar ett gemensamt ansvar och utövar tillsyn samt anmäler felaktigheter.